

Тема: 21 Болести на хипофизата- Акромегалия ;Безвкусен диабет

Акромегалията е болест, дължаща се на повишена секреция на растежния хормон соматотропин, който се продуцира от предния дял на хипофизната жлеза (аденохипофизата). Заболяването засяга и двата пола, като хипофизарният гигантизъм е по-чест у мъжете. В основата на болестта почти винаги стои активна формация от разраснали се клетки на доброкачествен тумор - аденохипофизен аденом. В някои случаи туморът е злокачествен (аденокарцином). Повишената секреция на соматотропен хормон стимулира клетъчния растеж в различни тъкани, но растежният ефект е най-силно изразен в съединителната тъкан и особено в хрущялната и костната тъкан. У млади лица (до 20-годишна възраст) стимулираната в растежа си хрущялна и костна тъкан увеличава размера на костите предимно на дължина - т.е. развива се гигантизъм, а след приключване на скелетния растеж предизвиква задебеляване и деформиране на костите, т.е. акромегалия в тесен смисъл на думата. Едновременно се увеличават дебелината и плътността на кожата и подкожната тъкан, като и обемът и теглото на вътрешните органи

Клинична картина: Началото на заболяването е неусетно, защото промените се развиват бавно. Първите болестни признаци се появяват едва след като аденомът достигне по-голям размер с по-значителна хормонална продукция. При някои пациенти първите оплаквания са от главоболие и зрителни нарушения. Типично е т. нар. "виждане в тунел" - стеснение на зрителното поле поради отпадане на периферните части на зрителните полета вследствие притискане на зрителните нерви от растящия аденом. В други случаи прави впечатление промяната в изгледа на лицето и големината на крайниците.

Безвкусният диабет е болест, свързана с отпадане на секрецията или ефективността на антидиуретичен хормон (АДХ)на неврохипофизата. Заболяването е рядко, среща се предимно в млада възраст - под 25 години, по-често у мъже. В малка част от случаите има наследствен характер. Различават се три типа безвкусен диабет - симптоматичен, идиопатичен (без установима причина) и нефрогенен .

1. Симптоматичният безвкусен диабет(2/3 от случаите) се дължи на тумори на хипофизата и в близост до нея, метастази, черепни травми, неврохирургични операции, както и менингит, саркоидоза, енцефалит.

2. При идиопатичния тип безвкусен диабет(1/3 от случаите)не се открива явна причина за заболяването.

3. За нефрогенния безвкусен диабет е характерно липсата на реакция от страна на дисталните тубули на бъбречните гломерули при действието на АДХ – дефект на рецепторите за АДХ. Бъбреците губят способността си да концентрират урината и отделят голямо количество силно разрежена урина. Загубата на вода поддържа усета за жажда и се компенсира с обилно поемане на течности.